

LISÄTIETOA

Koordinaattori

Partnerit

Empowering Care.

Lastensuojeluyksiköissä asuvien tyttöjen voimaannuttaminen toimimaan väkivaltaa vastaan.

Funded by the
European Union

EMPOWERING CARE PROJEKTI

www.empoweringcare.eu

EMPOWERING
CARE

PROJEKTISTA

Huostaanotetut ja lastensuojeluyksiköissä asuvat alaikäiset tytöt muodostavat hyvin haavoittuvan ryhmän, jossa moninaiset väkivallan riskitekijät (sukupuoli, ikä, vanhempien heitteillejätto, syrjäytyminen) kasaantuvat. Tutkimukset osoittavat, että perinteiset sukupuoliroolit ovat edelleen kokonaisvaltaisesti huostaanotettujen tyttöjen elämässä ja monet heistä ovat kokeneet väkivaltaa ja hyväksikäyttöä. Kriittisessä seksuaalisen ja tunnekehityksen vaiheessa koettu väkivalta saattaa johtaa myös myöhempiin väkivaltakokemuksiin aikuisiällä.

Lastensuojeluyksiköissä asuvien tyttöjen voimaannuttaminen toimimaan väkivaltaa vastaan on kaksivuotinen (2013-2014) Euroopan komission Daphne III ohjelman rahoittama Eurooppalainen projekti. Empowering Care on kehitelty pääkoordinaattori SURTin taholta Fundació de Dones (Katalonia), moniammatillisessa yhteistyössä seuraavien organisaatioiden kanssa: Animus Association (Bulgaria), Mediterranean Institute for Gender Studies (Kypros), Nais- ja sukupuolentutkimus Oulun Yliopisto (Suomi) ja Tampep (Italia).

Empowering Care-projektin tavoitteena oli tutkimuksen kautta lisätä tietoisuutta huostaan otettujen ja lastensuojeluyksiköissä asuvien 14-18-vuotiaiden tyttöjen kokeman väkivallan yleisyydestä ja erityispiirteistä viidessä eri EU:n maassa: Bulgariassa, Kyproksella, Suomessa, Italiassa ja Kataloniassa/Espanjassa. Toisekseen projektin tavoite oli koulutuksen avulla voimaannuttaa tytöt puolustamaan ja suojelemaan sekä itseään että vertaisiaan väkivaltaa vastaan.

MITÄ OPIMME?

Tavoitteiden saavuttamiseksi jokainen partnerimaa toteutti laadullisen tutkimuksen selvittääkseen tyttöjen väkivaltakokemuksia, jotka ovat tapahtuneet joko ennen lastensuojeluyksikköön tuleamista tai sen jälkeen, sekä tyttöjen käsityksiä lastensuojeluyksiköstä, sukupuolirooleista ja läheisistä ihmissuhteista.

Suppea tutkimusotos ei tuota yleistettävää tietoa, mutta seuraavat tulokset nousivat keskeisimmiksi Suomen aineistossa:

- › Kaikki tytöt olivat kokeneet henkistä väkivaltaa joko perheenjäsenen, kaverin, koulutovereiden tai seurustelukumppaneiden taholta, mutta he eivät tunnistanee tätä.
- › Miltei kaikki tytöt olivat kokeneet fyysistä väkivaltaa. Fyysinen väkivalta tunnistettiin.
- › Seitsemän tyttöä oli myös tehnyt itse fyysistä väkivaltaa toisia kohtaan, kahdessa tapauksessa kyse oli itsepuolustuksesta.

- › Lähes kaikille tytöille oli tehty seksuaalisia ehdotuksia, mutta tytöt eivät tunnistanee tätä seksuaaliseksi häirinnäksi. Yksi kolmasosa tytöistä oli kokenut seksuaalista väkivaltaa ja hyväksikäyttöä, mutta kaikissa tapauksissa tyttö ei ole tunnistanut kokemustaan väkivallaksi. Tekijöinä olivat puolitutut aikuiset mieshenkilöt.

Tutkimustulosten perusteella projektissa kehitettiin Voimavarakoulutus, jota pilotoitiin nimenomaan lastensuojeluyksiköissä asuvien tyttöjen kanssa. Lastensuojeluyksiköissä asuvilla tytöillä on haasteellisia ja traumaattisia kokemuksia, jotka sisältävät usein myös väkivaltaisia aspekteja. Näistä kokemuksista ja lastensuojeluyksikköön muuttamisesta johtuva psykologinen stressi ja trauma ohitetaan usein, kun pyrkimykseenä on hoitaa arkielämän käytännölliset asiat ensin. Tutustumalla koulutuksessa sukupuoleen, ihmisoikeuksiin ja monikulttuurisiin näkökulmiin liittyviä asioita tytöt voivat oppia murtamaan sen väkivallan kierteen, jossa he ovat eläneet. Tarkoituksena on rohkaista tyttöjä etsimään aikuiselämässään uudenlaisia ja erilaisia mahdollisuuksia niin ammatillisesti kuin henkilökohtaisestikin.

Koulutuksen tavoitteita ovat:

1. Kasvattaa tyttöjen ymmärrystä sukupuolten tasa-arvosta ja kannustaa heitä pohtimaan, millaisia vaikutuksia joustamattomilla sukupuolinormeilla on heidän identiteettiinsä, käytökseensä ja elämään kohdistuviin odotuksiinsa. Kehittää tietoja ja taitoja, joiden avulla tytöt voivat kyseenalaistaa rajoittavia sukupuolinormeja ja -rooleja.
2. Antaa tytöille työkaluja itsenäisyyden ja itsemääräämisoikeutensa saavuttamiseen, jotta tytöt pystyvät asettamaan itselleen realistiset ja ideaaliset elämänodotukset.
3. Lisätä tyttöjen tietoja ja ymmärrystä tyttöihin ja naisiin kohdistuvasta väkivallasta tarkastelemalla väkivallan syitä, seurauksia ja vaikutuksia. Tavoitteena on, että saavutetun tiedon avulla tytöt oppivat suojelemaan itseään väkivaltaa vastaan ja että heidän kykynsä luoda sukupuolten tasa-arvoon perustuvia ihmissuhteita paranee.

Voimavarakoulutuksesta muokattiin Käsikirja lastensuojeluyksiköissä työskentelevälle henkilökunnalle. Käsikirja on suunniteltu täydentämään lastensuojeluyksiköissä asuvilla tytöille kohdennettua olemassa olevaa tukea. Käsikirja sisältää teoreettisen että käytännöllisen osion eri harjoituksineen. Koulutusta voi muokata omien koulutustavoitteiden ja kohderyhmän mukaiseksi. Empowering Care - Käsikirja on antanut merkityksellisen työkalun toimia sukupuolistunutta väkivaltaa vastaan.

THE EMPOWERING CARE - VOIMAVARA-KOULUTUS

EMPOWERING CARE - KÄSIKIRJA